

Sukulehti

LEINOSTEN SUKULEHTI

2
2003

LEINOSSEN SUKUSEURA RY.

2/2003

- 3 SUKUKOKOUS RUSKAN KESKELLÄ
ROVANIEMELLÄ
- 7 SEURAAVA SUKUKOKOUS LAHDESSA
ONNITTELUT MERKKIPÄIVÄN JOHDOSTA
- 8 MELALAHDEN LEINOSIA
– SUKUKIRJAN VAIHEITA
- 11 UUSIA KIRJOJA OULUJOESTA JA
MUHOKSEN KUNNASTA
- 12 LEINOSIA OTSIKOISSA
- 14 SEPPO RÄISÄNEN – PITKÄAIKAINEN
LEINOSTEN SUKULEHDEN TOIMITTAJA
- 19 TIEDONKERUULOMAKE
- 20 VETOOMUS

KANNEN KUVA

Koreografi Susanna Leinonen: *Suo tihkua vihreä tammi.*
Tanssijat Salla Suominen, Johanna Nuutinen. Suomen
Kansallisbaletti, kuva Heikki Tuuli. (lisää sivulla 13)

LEINOSSEN SUKUSEURA RY

JÄSENMAKSUT

Seuran jäseneksi voit liittyä maksamalla jäsenmaksun sukuseuran tilille Merita, Haukipudas, nro 232118-2343 (ilmoita koko nimesi, osoitteesi ja sotu-tunnus). Jäsenmaksu vuodelle 2004 on 12 euroa ja ainaisjäsenmaksu 120 euroa.

YHTEYSTIEDOT

puheenjohtaja Tatu Leinonen
Matemaatikontie 6, 90570 Oulu / tatu@me oulu.fi
p. 08-554 6665, fax 08-553 2026

varapuheenjohtaja, arkistonhoitaja Tapio Leinonen
Keskustie 4, 92700 Kestilä / tapio.leinonen@evl.fi
p. 08-812 2110, 0400-155425, fax 08-812 2322

sihteeri Marja-Liisa Kontkanen
Kisapolku 1, 01450 Vantaa / kontkaset@kolumbus.fi
p. 09-872 8335, 050-563 8841

taloudenhoitaja Yrjö Leinonen
Kirkkokatu 23-25 b 10, 90100 Oulu / yrjo.leinonen@ott.inet.fi
p. koti 08-311 7437, 044-535 0701, fax 08-542 4439

LEINOSTEN SUKULEHTI

Leinosten sukulehti on Leinosen sukuseura ry:n jäsenjulkaisu, joka ilmestyy kahdesti vuodessa. Lehden tarkoitus on toimia yhdyssiteenä suvun jäsenten välillä julkaisemalla kirjoituksia, kuvia ja tietoja suvun historiasta ja nykyisyydestä. Jäseniä pyydetään toimittamaan artikkeleita lehdessä julkaistavaksi.

OSOITTEENMUUTOKSET

Lähetä postin osoitteenmuutoskortti (+ sotu ja puh.) taloudenhoitajalle. Myös poisnukkuneiden kohdalla lähetä ilmoitus taloudenhoitajalle. Jos lehtesi on jäänyt tulematta, tarkasta taloudenhoitajalta, että osoitetietosi ovat varmasti oikein!

LEHDEN TOIMITUS

Ota yhteyttä toimitukseen! Leinosjutut ja ilmoitukset voit toimittaa suoraan lehden päätoimittajalle:
Martti Häikiö, Tehtaankatu 21 b 40, 00150 Helsinki
puh. koti 09-170 095, 050-505 7140, fax 09-177 791
martti.haikio@kolumbus.fi

ILMOITUSMARKKINOINTI

Haluatko kertoa omasta yrityksestäsi tai tuotteistasi muille Leinosille? Ilmoitustilaa lehteen myy taloudenhoitajamme.

PAINO

Kirjapaino Fram Oy, Vaasa, 2003
17. vuosikerta. ISSN 0786-2679.
2/2003 numeron painosmäärä on 800 kpl.

Ilmoittautumisia ottavat vastaan oikealta Anna-Liisa Leinonen Ristijärveltä ja Leena Kuukasjärvi Rovaniemeltä. Keskellä sukukokouksen toinen järjestäjä rahastonhoitaja Yrjö Leinonen Oulusta. Vasemmalla ilmoittautumassa Heikki Leinonen Turusta ja Liisa Leinonen Oulusta.

Sukukokous ruskan keskellä Rovaniemellä

Leinosten Sukuseuran varsinainen sukukokous pidettiin Rovaniemellä Hotelli Oppipojassa yksipäiväisenä 20.9.2003. Ajankohta oli valittu ruskan näkemisen toivossa, missä ei jouduttukaan pettymään. Läsnä oli 73 henkeä. Järjestelyistä vastasivat Tatu Leinonen ja Yrjö Leinonen.

Kokouksen puheenjohtajana toimi sukuseuran esimies Tatu Leinonen ja sihteerinä Pekka Honka. Pöytäkirjan tarkistajina toimivat Iikka ja Eeva Svensk. Sukulehteen painetut edellisen vuoden toimintakertomus ja tilinpäätös hyväksyttiin muutoksitta. Tilinpäätöksen käsittelyn ajan puhetta johti 86-vuotias kunniapuheenjohtaja Juuso Häikiö.

106 uutta jäsentä

Tilinpäätös osoitti alijäämää 4 071 euroa, mikä johtui jäsenkampanjasta, kun sukulehti lähetettiin kaikille Väestörekisterikeskuksen tuntemille Leinosille. Jäsenmäärä oli kuitenkin vuoden aikana noussut 106:lla. Yhteensä seurassa oli jäseniä vuoden 2002 lopussa 721. Jäsenkunta ja sen muutos edellisvuodesta jakautuu seuraavasti:

Kunniajäsenet	1	(-)
Ainajäsenet	137	(+ 15)
Vuosijäsenet/aikuiset	440	(+ 86)
Nuorisojäsenet	3	(- 5)
Passiiviset	140	(+ 10)
Yhteensä	721	(+ 106)

Taloudenhoitaja Yrjö Leinosen talousarvio, joka päättyi 4 000 euron ylijäämään, hyväksyttiin. Samalla keskusteltiin maksamattomien jäsenten suurehkosta määrästä. Jäsenmaksu päätettiin pitää ennallaan 12 euronä vuosijäseniltä ja 120 euroa ainajäseniltä.

Erovuorossa olleet hallituksen jäsenet valittiin uudelleen: Pekka Honka Oulu, Juhani Leinonen Espoo, Matti Leinonen Vantaa ja Tatu Leinonen Oulu. Tilintarkastajat valittiin niin ikään uudelleen: varsinaisina Paavo Blomqvist Paltaniemi ja

Hannu Leinonen Oulu ja varalla Veikko Leinonen Ristijärvi ja Antero Leinonen Kello.

Sukuseuran hallituksen työnjako säilyi järjestäytymiskokouksessa ennallaan (ks. sukulehti 1/2003 sivu 5). Tatu Leinonen jatkaa puheenjohtajana ja Tapio Leinonen (Kestilä) varapuheenjohtajana ja Marja-Liisa Kontkanen sihteerinä.

Sukulehden toimituskunnassa jatkavat Eija Leinonen ja Seppo Räisänen ja Juhani Leinosen tilalle tuli uutena Tuomas Honka (Rovaniemi), joka on luvannut avustaa lehteä kuvallisesti.

Sukukirjojen valmistelu etenee

Sukukirjojen valmistelutoimikuntaan valittiin Tatu Leinonen puheenjohtajana ja jäseniksi sukuseuran varaesimies ja arkistonhoitaja Tapio Leinonen, sukulehden päätoimittaja Martti Häikiö, sukulehden taittaja Eija Leinonen ja taloudenhoitaja Yrjö Leinonen.

Todettiin, että sukuseuran hallitus käsittelee sukukirjojen julkaisemista vähintään kahdessa vaiheessa: (1) hyväksyy historiatoimikunnan laatiman kokonaissuunnitelman (teosten tavoitteet, sisältö, ulkoasu, laajuus ja talous) ja (2) hyväksyy ennen painoon menemistä lopullisen historiatoimikunnan laatiman kokonaissuunnitelman ja budjetin. Sukukokous hyväksyy teosten budjetit vuosikokouksessa seuran budjetin osana.

Tatu ja Tapio Leinosen valmisteleva ensimmäinen kirja Leinosten varhaisvaiheista on jo niin pitkällä, että sen painatuksen valmistelu voidaan aloittaa vuonna 2004. Martti Häikiön ja Tapio Leinosen valmisteleva kirja Säräisniemen Juusolan jälkeläisistä valmistuu muutaman vuoden kuluttua ensimmäisen teoksen jälkeen.

Kokouksen jälkeen Tatu Leinonen piti esitelmän Tervolan Leinosista ja näiden yhteydestä Kainuun Leinosiin.

MH

ylhäällä vasemalla: Päivä alkoi runsaan aamiaispöydän äärellä Hotelli Oppipojassa, jossa myös kokous pidettiin. Iikka ja Sylvi Leinonen Kajaanista.

ylhäällä oikealla: Pöydän ääressä Elvi Palomäki Tampereelta myymässä suvun vaiheista kertovaa teostaan *Elämän kipeä ilo*. Sukuseuran varaesimies ja arkistonhoitaja Tapio Leinonen Kestilästä 23 000 Leinosta sisältävän tietokoneensa äärellä. CD-romppua, jossa nämä Leinokset ovat tekstitiedostona, myytiin paljon sukukokouksessa ja sitä saa tilata Tapiolta hintaan 30 euroa. Tapio arvioi, että Leinosia olisi kaikkiaan noin 80 000, joten nimien ja tietojen etsintä- ja tallennustyötä riittää. Taustalla vasemmalta Tapion puoliso Pirkko Leinonen ja esimies Tatu Leinosen puoliso Tuula Leinonen Oulusta.

keskellä: Varsinaiseen sukukokoukseen osallistui 73 henkilöä. Puheenjohtajana toimi sukuseuran esimies Tatu Leinonen.

vasemalla: Kaksi vanhaa pioneeria. Sukuseuran kunniaesimies Juuso Häikiö Kuopiosta oli sodan aikana Pioneeripataljoona 12:n komentaja ja Leo Leinonen Jäppilästä puolusti isänmaata Juuson joukoissa.

yläkuva: Leinosten sukkokoukusiin on aina sisällytynyt kiinnostava retkeily. Rovaniemen kaupunkikierröksellä tutustuttiin Arktikummiin, joka on arktisiin alueisiin keskittynyt museo (Lapin maakuntamuseo) ja tiedekeskus, Marttiin puukotehtaaseen, kirkkoon ja käytiin ihailmassa ruskaa Ounasvaaran huipulla. Kuvassa kiertöajelun osanottajat Arktikummin portailla.

vasemmalla: Sukkokoukukseen oli saapunut kaukaisia vieraita Minnesotasta Yhdysvalloista. Vasemmalta Nancy Olson, Raymond Heino, Jenny Kurkinen Kuopio, Marjatta ja Reino Leinonen Jyväskylästä. Raymond on Reinon serkku.

yläkuva: Sukukokouksen ohjelmaan kuuluvat aina arpajaiset. Päävoittona olleen Marttiin puukon voitti Kalle Leinonen Kiimingistä. Voittoa ojentavat seuran rahastonhoitaja Yrjö Leinonen Oulusta ja onnettarena toiminut hallituksen jäsen Eija Leinonen Vaasasta.

oikealla: Sukujuhlassa kuultiin koskettavana esityksenä Kari Rydmanin *Niin kaunis on maa*. Sen esittivät vasemmalta sisarukset Arja-Leena Kurkinen Kajaanista ja Sari Kaidesoja Espoosta, kumpikin syntyjään Leinonen, sekä Arja-Leenan tyttäret Johanna ja Jenny Kurkinen Kuopiosta.

alakuva: Säräisniemen Juusolan jälkeläisiä sukuseminaarissa vasemmalta sukuseuran kunniaesimies Juuso Häikiö Kuopiosta, hänen veljensä Kaarle Häikiö Oulusta, Heikki ja Helvi Leinonen Säräisniemeltä sekä Anna-Liisa ja Tapio Leinonen Kurenpolvesta.

KUVAT: MARTTI HÄIKIÖ

Seuraava sukukokous Lahdessa 14.–15.8.2004

MERKITKÄÄ JO NYT SUKUKOKOUKSEN AIKA KALENTERIIN!

Leinosen sukuseuran seuraava sukukokous päätettiin pitää Lahden kansanopistossa kaksipäiväisenä 14.–15.8.2004.

Järjestelyistä vastaa hallituksen jäsenen Juhani Leinosen sisar apulaisrehtori Leena Leinonen, puh. 03-782 8773. Kaikki Lahden seudulla asuvat Leinonet, jotka olette valmiita auttamaan sukukokouksen järjestelyissä, ottakaa ystävällisesti yhteyttä Leenaan.

Kaksipäiväisyyden ansiosta on ohjelmaan mahdollista sisällyttää perinteinen sankarihaudoilla käynti ja jumalanpalvelus. Lahti tarjoaa kiertoaajelulle monipuolisia ja kiinnostavia nähtävyyksiä.

Leinosen sukuseuran kunniaesimies,
hovi oikeudenneuvos
JUUSO HÄIKIÖ
(s. 2.3.1917 Muhoksella)
menehtyi sairauskohtaukseen 5.12.2003.

Kadettiupseerina hän osallistui talvi- ja jatkosotaan. Sodan jälkeen hän luki juristiksi edeten Itä-Suomen Hovioikeuden neuvokseksi. Poliitikassa hän vaikutti ensin Kuopion kunnalliselämässä ja sitten 21 vuotta eduskunnassa.

Juuso osallistui monin tavoin sukuseuramme työhön loppuun saakka, kuten kuvat Rovaniemen kokouksesta osoittavat.

ONNITTELUT MERKKI- PÄIVÄN JOHDOSTA

90	Salo Aino	Lahti	25.7.1914
80	Leinonen Toini Riitu	Sotkamo	7.4.1924
	Leinonen Oili Maria	Kuopio	17.6.1924
75	Leinonen Eeva Annikki	Kuopio	7.2.1929
	Järvelin Paavo Johannes	Oulu	8.4.1929
	Leinonen Mauno	Oulu	12.5.1929
	Leinonen Aaro	Melalahti	16.6.1929
70	Leinonen Arvo Ilmari	Raisio	15.1.1934
	Hämäläinen Aili Tellervo	Puumala	20.1.1934
	Leinonen Reino Heikki	Paltaniemi	3.2.1934
	Honka Yrjö Johannes	Puolanka	25.2.1934
	Leinonen Maire Annikki	Oulu	10.3.1934
	Piirainen Toivo	Otanmäki	21.3.1934
	Leinonen Claude	Michigan USA	9.4.1934
	Leinonen Rauha	Siikainen	29.4.1934
	Järvelin Maija-Liisa	Oulu	9.5.1934
65	Häikiö Henni	Oulu	2.2.1939
	Leinonen Reijo Kalevi	Kajaani	16.2.1939
	Leinonen Osmo	Helsinki	2.3.1939
	Leinonen Urho	Melalahti	12.3.1939
	Kaarlela Elina	Oulu	24.3.1939
	Kinnunen Sinikka	Ruotsi	19.5.1939
	Leinonen Jorma Aatami	Kajaani	2.6.1939
	Koponen Anna-Liisa	Järvenpää	17.6.1939
60	Lähtevänoja Aino E	Oulu	16.1.1944
	Leinonen Esa	Paltamo	16.2.1944
	Leinonen Heikki	Säräisniemi	1.3.1944
	Salo Raili Annikki	Oulu	19.3.1944
	Leinonen Pirjo-Riitta	Heinola	20.4.1944
	Angeria Tauno	Lahti	28.4.1944
	Lipponen Birgitta	Vantaa	4.5.1944
	Leinonen Pertti	Espoo	26.6.1944
	Leinonen Tapio	Kestilä	28.6.1944
50	Missonen Tarja	Kiuruvesi	9.3.1954
	Leinonen Hannu	Oulunsalo	24.3.1954
	Leinonen Liisa Annikki	Utajärvi	19.4.1954
	Kautonen Raili	Karjaa	4.5.1954
	Leinonen Veli Erkki	Veneheitto	22.5.1954

Melalahden Leinosia

– sukukirjan vaiheita

Kirjoituksen edellinen osa julkaistu Leinosten sukulehdessä 1/2003.

Melalahden muodostui jo sangen varhaisessa vaiheessa neljä Leinolaa, vaikka talojen nimet ja numerot selvisivät vasta isonvihan vaiheilla. Tutkiessani Melalahden taloja oli vaikea löytää taloa, jossa ei jossain vaiheessa olisi ollut Leinosia ainakin emäntinä.

Sukua tutkiessani aion julkaista ensin jonkinlaisen monisteen papereistani, mutta sen toteuttaminen venyi ja venyi. Tuskastuin paperikasojen kaivamiseen ja virheiden korjaamiseen. Virheitä löytyi jatkuvasti, tulin sanasokeaksi. Voimavarani yksinkertaisesti loppuivat. On poikani ansiota, että paperit lopulta saatiin kirjan muotoon. Hän syöti paperikasani viisaiden koneiden läpi ja pakotti minut hankkimaan tietokoneen. Tulostinta en hankkinut. Niin sitten opettelini koneen käyttöä ja korjasin tekstini. Keksinkin lopulliset otsikot ja merkkasin ne tietokonekielille. Minulla ei ollut etukäteen tarkkaa suunnitelmaa, miten yhdistää kirjoittamani samojen kansien väliin.

Oli kaksi osaa, vanhempiani ja veljeäni koskeva ”Elsa ja Erkki” sekä kylää ja taloja koskeva osa. Koska tiesin vaillinaisuudet kylän ja talojen osalta, osan nimeksi muutouit ”Melalahden kylästä ja taloista” ja osien yhteiseksi nimeksi ”Melalahden ihmisistä ja taloista”. Poikani tulosti lopullisen tekstini painoasumuotoon kirjapainoon jätettäväksi. Valokuvat ja liitteet ovat oma tarinansa. Tein Leinosien sukua koskevat liitteet kirjoituskoneella, sillä en hallinnut tietokoneen mahdollisuuksia.

Sain tekeleeni kirjapainosta 70-vuotispäiväkseni, minkä lopulta olin asettanut päämääräksi. Kesti noin seitsemäntoista vuotta, joka vuosi tein jotain sen hyväksi, ennen kuin helpotti. Puuhaan ryhtyessäni en tiennyt joutuvani tekemään sukututkimusta, jopa sukukirjaa. Tuskin kirjoittamisesta olisi tullut mitään, ellen olisi asunut Melalahden ulkopuolella. Henkilökohtaisesti tekeleen parissa puurtaminen oli minulle henkinen pakopaikka.

Tarinoita Leinosista

Leinoset lienevät enimmäkseen tasaluonteisia, jalat maassa pysyviä, tolokkuja ihmisiä, joista ei ole syntynyt kovin suuria

sankaritarinoita. Joitakin luonteenomaisia juttuja on tullut tietooni Melalahden Leinosista, jotka tunnen parhaiten.

Isoisäni Moilalan Juho eli Johan Erkinpoika oli sitä Pekka Juhonpojan, Melalahden ensimmäisen Leinosien sukuhaaraa, joka muutti 1785 Leinola 12:sta Pääkkölään, josta tuli Moilala. Isoisäni oli isänsä kuollessa 1869 alle kuudentoista ja kun ainoa veli Topias oli vasta yhdeksänvuotias, akat päivittelivät hautajaisissa, miten tässä nyt kävisi ilman isäntää. Juho oli hautajaissaatossa lyönyt hevosta lautasille ja mutisut: ”Jospa nuo kirput koerasta karissoo.”

Yhdeksän velkakirjaa

Jo yhdeksäntoistavuotiaana Juho sai vaimokseen toimeliaan Saara Oikarisen ja ryhtyi lunastamaan Moilalaa perikunnalta. Velkakirjoja kertyi kaikkiaan kahdeksan, joista suurin ja raskain oli veli Topiaksen osuus. Aikuistuttuaan myös tämä mieli Moilalaa. Velka oli Juholle niin raskas asia, että kun vanhimmat pojat toivat markkinoilta aisatiu’un, Juho pieksi sen säpäleiksi ja sanoi: ”Niinkauvan kun talossa on velekoa, helyjä ei tarvita.”

Topiaksesta oli tullut Mutoudenniemen isäntä Variskylässä. Ilmeisesti hän oli varoissaan, sillä hän oli hankkinut mökin Mutoudenniemen ja Moilalan puolimatkasta ja kehaisut: ”Pittää leppuuttoa jalakoja Moilalaan palatessa.” Hän oli varma siitä, ettei Juho pystyisi maksamaan velkaansa määrääjässä. Kun määrääjässä oli menossa umpeen syksyllä, Juho lähetti keskenkasvuiset Antin ja Kaisan viemään veneellä viimeisiä velkarahoja Mutoudenniemeen, minne oli matkaa peninkulman verran linnuntietä laskettuna. Topias oli niin harmissaan, ettei antanut lapsille mitään suuhunpantavaa eikä yösijaa, vaan näiden oli lähdettävä yönseleään soutamaan pimeässä. Kaisalle oli tullut itku silmään.

Moilalassa oltiin körttiläishenkisiä. Niinpä pojilla kasvuikässä oli tasatukka. Kun heillä oli vahva hiustenkasvu, niihin tahtoi tulla täitä. Poikia oli kahdeksan, tyttäriä kaksi. Ollessaan raataroimassa Moilalassa raatari Matti Mustonen huomasi poikien raapivan hiuskuontaloitaan, jolloin hän pitämättä puheita lipsautteli poikien hiukset lyhyiksi terävillä maasepän takomilla saksillaan. Kun Juho palasi heinästä kaukaniityltä, hän julmistui niin että raatarille oli tulla lähtö

talosta. Hiukset saivat kuitenkin olla siitä lähtien lyhyet.

Toisaalta Juho oli hyväsydäminen ja lasten puolesta. Valistunutkin hän oli sen ajan oloihin nähden. Kun Melalahteen perustettiin ensimmäinen kansakoulu 1909 eikä omaa koulurakennusta vielä ollut, Juho antoi koulun käyttöön kokouksemman Moilalan rakennuksen. Sain haastatella tuon ajan koululaisia. Matti Mustonen kertoi, että eräänä pakkasaamuna isäntä-Juho mennessään kirves kainalossa halkoliiteriin huomasi pihalla värjöttelevät lapset. Tapana oli, ettei sisälle päästetty ennen tuntien alkamista. Monella lapsella oli pitkä koulumatka eivätkä kampeetkaan olleet aina häävit. Juhopa niiltä sijoiltaan meni opettaja Konttisen puheille ja sanoi tälle tiukasti: "Minnoon vuokrannu nämä huoneet lapsille, peästä ne heti lämpimään!" Näin tapahtui siitä lähtien.

Mustalaiset kortteerissa

Moilalassa pahimmilla pakkasilla kortteerannut Artturi Karjalainen kertoi Juhon suosineen mustalaisia. Kerrankin oli pakkaspäivänä tullut kaksi kuormallista miehiä, naisia ja lapsia. Hevoset pantiin talliin ja niille annettiin muonat appeesta alkaen talon puolesta. Vaikka talossa oli ahdasta muutenkin, kun asuttiin vanhalla puolella, keskelle pirttiä tuotiin vesisaavit ja naiset aloittivat ankaran pyykinpesun.

Yöksi tuotiin olkia pirtin lattialle ja nukuttiin vieri vieressä. Mustalaisten vierailut eivät olleet nuorten miesten mieleen, mutta he eivät uskaltaneet vastustaa isän tahtoa. Salaa he painivat pojista nuorimman Jaakon kiipeämään pirtin orsille, jossa oli kuivumassa kessua. Hän liikehti siellä kummajaisena. Silloin mustalaiset hädissään puhkesivat puhumaan: "Se tulee, Se tulee ja tupakkiakin karistelee." Siihen loppuivat mustalaisten vierailut.

Lieneekö tuo mustalaisten suosiminen Moilalassa periytynyt Juhon tyttärelle Raappananmäen Kaisalle, sillä poikansa Eetun kertoman mukaan Musta Pekka Kaijoineen saattoi viipyä viikonkin talossa ja Kaisa-täti teki vielä lähtiessä heille evääksi juustoleivän.

Moilalan Juhon ja Topiaksen äitikin oli Leinonen omaa sukuaan, Juliaana Abrahamintytär Uuralta. Vaikka Leinosten naisista ei juttuja kerrota, Juliaana muistettiin. Kun ajan tavan mukaan myös Moilalassa oli ruokkolaisia ja katovuosina muutenkin oli kylällä puutetta, Juliaana-muori moitti ante-liasta miniäänsä: "Se antaa ruokkolaisille sammoa ruokoa ku omille lapsilleen ja ruokkii koko kylän kakarat."

"Pirullinen muori"

Silloin ruokkolaisena ollut Kivelän Erkki oli käynyt vuosikymmenien jälkeen Amerikasta käsin Melalahdessa ja Eetusarkun mukaan sanonut Juliaana-muoria "Pirulliseksi ämmäksi". Lehon Edla oli lapsena ollut Juliaanan hautajaisissa 1908 ja kertoi pelänneensä ruumista, kun vainajalla oli suu auki. Siihen aikaan hautajaiset pidettiin kotona ja arkku avattiin saattoväen nähtäväksi. Juliaana eli 87-vuotiaaksi. Äksyy-

destään huolimatta Juliaana onnistui kasvattamaan kaikki kymmenen lastaan erinomaisiksi tyypillisiksi Leinosiksi. Pojista kuusi ja yksi tytär perustivat perheensä Melalahteen.

Myös Juhon Topias-veljen vaimo oli syntyisin Leinonen. Topias oli kerran Oikarilassa poiketessaan katsellut riihen kynnykseltä puintia ja nähtyään topakan tytön puimassa tuuminut ottavansa tytön vaimokseen. Itsellinen Topias Erkinpoika Leinonen vihittiin 1887 talontytär Kaisa Stiina Heikintytär Leinosen kanssa. Hyvän emännän Topias saikin.

Kaisa synnytti neljätoista lasta, josta vain yksi kuoli pieneenä. Ei tainnut emännän osa olla helppoa, sillä mitä vanhemmaksi Topias tuli, sitä nuukempi hänestä tuli. Nuukuudesta hän tuli suorastaan kuuluisaksi. Kerran Topiaksen taskukellosta särkyi lasi ja viisarit. Hän meni Kajaani-reissulla kelloseppään ja tiedusteli etukäteen, mitä korjaus maksaisi. Kuultuaan hinnan, mikä hänen mielestään oli liian korkea, hän kysyi: "Mitähä tuo maksasi jos laitetaan vaen tiimaviisari?" Vaimonsa hautajaisissa, jossa olin mukana syksyllä 1941, Topias pimeän tullen kävi vähän väliä pienentämässä pikkulampun liekkiä säästääkseen öljyä; aikuiset lapset taas kiersivät liekkiä vaivihkaa isommaksi. Topias eli harvinaisen vanhaksi, hän kuoli 86-vuotiaana, kun Moilalan miehet eivät yleensä eläneet vanhoiksi.

Moilalan Juhon vanhimmalla pojalla Leonardilla oli vaimona Topiaksen vaimon sisar Aukusta. Tämän kuoltua hän sai vielä vaimokseen Leinosen Edlan Juurikasta.

Vahva mies

Kaisa Stiinan ja Aukustan isä, Oikarilan Heikki ei ollut mikään turha mies. Hän oli Melalahdesta Mainualle lähteneen Juho Juhonpojan (Jöns Jönsson) sukuhaaraa. Oikarilan toiselle puolelle oli myös tullut Leinosia, Jönsin veljen Matti Juhonpojan sukuhaaraa Aholan ja Sutelan kautta.

Heikki Matinpoika Leinonen oli puhemiehen avulla löytänyt vasta kuusitoista täyttäneen Antti ja Sanna Oikarisen ainoan tyttären Reetan. Äiti-Sannakin oli omaa sukua Leinonen Jutkolasta. Reeta synnytti neljätoista lasta, joista yksi kuoli pieneenä. Mainittujen Kaisa Stiinan ja Aukustan lisäksi sisaruksista oli puolisoina Leinosia Kallella Hilma Maria Leinonen Kempmaalasta ja Sanna Leenalla Ananias Leinonen Oikarilan toiselta puolelta Asikkalasta.

Oikarilan "Heikka" oli kuuluvoimistaan. Hän jaksoi yksin nostaa myllynkiven myllyn päälle. Pietolan Juhon uhotessa, joka tunnetusti myös oli vahva mies, Heikka nosti hänet riuksista yhdellä kädellä ilmaan, puisteli ja sanoi: "Näin sitä ennen Horkassa hamppuja huuhottiin."

Ensimmäiset potaatit

Eniten juttuja on Antinlahden, entisen Nojolan Leinosista. Antinlahdessa oli Leinosia kummallakin puolella. Ensimmäinen Leinonen Erkki Kasparinpoika muutti silloiseen Nojolaan 1780-luvulla Kivesjärven Leinola n:o 7:stä. Tämä

Leinonen tuli kuuluisaksi siitä, että hänen kauttaan alkoi Melalahdessa perunanviljelys.

Perimätiedon mukaan Erik oli tervanvientireissulla Ouluun saanut "potaattia" joltakin merimieheltä ja kätkenyt ne sukanvarteen. Matkalla sukka putosi järveen, mutta sukkela renki sai sen sukelletuksi talteen. Erik istutti potaatit ja näin alkoi perunanviljelys. Joka tapauksessa Suomen talousseuran arkistolähteiden mukaan: *"Paltamossa on vuonna 1803 talollinen Erik Leinonen Melalahden Nojolan tilalta, raivaaja ja rakentaja, palkittu hopeapikarilla "Maanperunain ahkeran viljelemisen tähden".*" Myöhemmin pikari oli annettu kylkiäisenä hevossauppoja tehtäessä. Antinlahdessa oli toinenkin hopeapikari, jonka olisi teettänyt Kaspar Leinonen Antinlahden mailta löytämästään ja sulattamastaan hopeasta. Tuon pikarin näin Kajaanissa 1980 Elsa Leinosella.

Pikku Juuso ja Iso Jussi

Mainitin Erkin jälkeläisiä oli Antinlahdessa Eino Leinon muistelmissaan mainitsema "Pikku Juuso", jonka veljen Matin poika Juuso oli Leinon koulukaveri Alkeiskoulussa. Tälle mustalainen poikasena kerran ennusti: "Et ole kauan täällä, menet suureen maailmaan, Sinulla on aina musta hevonen edessä ja sinulla on aina kiire." Juusosta tuli aikanaan ylikonduktööri rautateille.

Antinlahden toisen puolen Leinonen eli Leinon "Iso Jussi" oli Rusalasta muuttanut, 1836 syntynyt Johan Erkinpoika,

joka puolestaan oli muuttanut Pääkkölästä Rusalaan ja nainut siellä leskeksi jääneen Maria Leinosen.

Eino Leino kuvasi Antinlahden Leinos-isäntiä humaaneina juttukavereina, joita ei häirinnyt poutapäivän pitäminen rokkipäivänä parhaaseen heinänteko aikaan naapurinpojan kanssa hyvän naapurisovun vuoksi. Puhetta piisasi heillä aamusta iltaan ja illasta aamuun. Nuoren Juuson isä Matti oli hiljainen. Tuo melalahtelaisten "rikkaaana Leinosena" tuntema Iso Jussi ei osoittanut jokapäiväisessä elämässä kovin suurta lähimmäisenrakkautta. Hän teetti korkean halkopinon niin lähelle Pikku Juuson ja Matin puolen ikkunaa, ettei aurinko voisi paistaa sisälle. Kun toisen naapurin Järvelän Iikka-isännän kuolemasta tuotiin viesti 1895, Antinlahden pitkän pirtinpöydän takana istunut Leinonen nousi koko pituuteensa ja sanoi painokkaasti: "Kyllä se on nin, että se halla pian matalan kylymää," Iikka kun oli pienikokoinen, hän taas isokokoinen.

Lapseton rikas Leinonen olisi halunnut Moilalan Erkki-pojan, serkkunsa pojanpojan, ottolapsekseen, mutta Erkkiä ei Antinlahdessa olo miellyttänyt, joten hän karkasi yöllä ikkunasta ja palasi Moilalaan. Erkistähän tuli aikanaan isäni. Pian tämän jälkeen Leinonen toi Moilalaan nähtäväksi Antinlahden suurennettua valokuvan ja ilkkui: "Tästä talosta se viimeksi nousoo savu tässä kylässä." Näin ei kuitenkaan käynyt. Hänen perillisekseen ottamansa vaimonsa veljenpoika kyllästyi hankalasti viljeltäviin viljelyksiin. Antinlahti myy-

Sukukuva otettu Moilalan Saara-mummun hautajaisissa: hän kuoli 10.9.1917 66-vuotiaana. Keskellä ukki Juho Leinonen (s. 20.3.1854). Ukista vasemmalle: Valtalan Jaakko-setä (s. 10.7.1988) sylissään Viljo (s. 21.1.1913), edessä Aino-emäntä sylissään Nelma (s. 21.8.1915), isäni Vainion Erkki (s. 15.5.1975) sylissään Veikko (s. 12.8.1915), edessä äitini Elsa sylissään Helmi (s. 27.4.1917), Rauhalan Antti-setä (s. 4.8.1878) sylissään Helmi (s. 2.8.1914), edessä Eeva-emäntä sylissään Olavi (s. 13.9.1916) ja vieressään aili (s. 8.3.1912), äärimmäisenä Eetu (s. 31.8.1907) ja Jaakko (s. 25.7.1909), Moilalan Hanna-täti (s. 18.4.1916). Ukista oikealle: Tuomelan Topias-setä (s. 13.10.1890) sylissään

Saara (s. 31.1.1914), ukin edessä Hilma-emäntä sylissään kaksoset Aune ja Katri (s. 9.11.1916), vieressä Aarne (s. 16.11.1911), Moilalan Jussi-setä (s. 29.8.1885) sylissään Valte (s. 18.9.1913), edessä Eeva-emäntä sylissään Saima (s. 1.3.1916), Tahkoniemen Leunaati (Leonard)-setä (s. 4.7.1873) vieressään poikansa Toivo (s. 9.9.1897) sylissään Heikki (s. 10.2.1916), edessä Edla-emäntä sylissään Lempi (s. 14.3.1917) ja takana Kaisa (s. 4.7.1903), Raappananmäen Katri-täti (Kaisa Juliaana, s. 22.4.1883) miehensä Hannes (Juho) Tervosen kanssa; keskellä Eetu (s. 27.5.1912). Kuvasta puuttuvat Amerikkaan muuttanut Matti ja Kuhmoon muuttanut Edvard eli Eetu.

tiin "Puulaakille" ja muutettiin Tervolaan. Vaikka Leinos-ukko ei enää ollut isäntä, niin paljon ra-haa hänkin sai, että pystyi lahjoittamaan Paltamon kunnalle huomattavan rahasumman, arviolta 7000 markkaa. Samalla hän kehaisi: "Viellä se Kaeku kaekattaa ja kirkonkellot moukaa niin että kuuluu." Pettymys oli suuri, kun Kaiku-lehdessä oli vain pari riviä kunnan uutisissa lahjoituksesta. Kun vanhus kuoli 1920 84-vuotiaana, sanottiin, että "täi on pirtinloukkoon kuollut".

Mäkelässä jonkin aikaa asuneesta Johan Leinosesta Juuso Huusko kertoi muistiinpanoissaan tämän olleen kujeikas, joskus koppavakin. Paltamossa oli tuohon aikaan 1873–1892 väkijuomiin taipuvainen pastori Vilander kappalaisena. Kun Nojola-Mäkelässä pidettiin kerran kinkerit, Juho lupasi viedä pastorin ryypylle, mutta johdattikin hänet perunakuoppaan. Pastoripa pani manalaiset liikkeelle niin että siitä lähtien Paholainen piti Juhoa rauhatonna.

Varmaan nuoremman polven Leinosistakin olisi juttuja, jos ne vain tulisivat muistiinmerkityiksi.

Typillisiä Leinosten luonteenpiirteitä?

Vaikka Leinosista suusta suuhun menetelmällä muistiinjääneissä jutuissa korostuvat enimmäkseen vähemmän miellyttävät puolet, he ovat osoittautuneet sangen inhimillisiksi, melko tavallisiksi suomalaisiksi.

Suurin osa on imenyt terveytensä maasta, luonnosta tekemällä työtä eläkkeeseen, ei rikastuakseen. Ovat tainneet olla perimältään melko tervejärkisiä, kun jälkikasvu on selviytynyt vuosisatoja jokseenkin normaalina. Ovat olleet vakaita, luotettavia, tasaisia, jopa leikkimielisiä, laulutaitoisia, käteviä. Sosiaalisia ja oikeudenmukaisiakin he ovat olleet, myös valmiita viemään kehitystä eteenpäin.

Väkivaltaisuuksista on vain yksi maininta, kun Aholasta Jöran Jöraninpoika Leinosen kuolinsyyksi oli merkitty "Mördad" murhattu. Hän oli saanut surmansa kahden viisitoistavuotiaan nuorukaisen välienselvittelyssä. Tämä Jöran oli Sutelaan muuttaneen Erik Jöraninpoika Leinosen ainoa veli.

Ei suoranainen erityislahjakkuuskaan ole ollut Leinosille vierasta. On piispoja, pappeja, kauppiaita, urheilijoita, taiteilijoita, kirjailijoita, opettajia, kansanedustajia, monen alan tohtoreita, jopa kenraaleita, mutta vanhastaan ennen kaikkea maanviljelijöitä. Noin suureen sukuun mahtuu monenlaisia ihmisiä. Isänmaallisia Leinoset ovat olleet, ovathan he alusta lähtien pureutuneet maahan sananmukaisesti. Rohkeutta ei ole puuttunut, kun ovat uskaltaneet tarttua uusiin oloihin ja asioihin.

Vaikka Leinoset ovat solmineet avioliittoja ristiin rastiin keskenäänkin, terve geeniperimä on kestänyt, joskaan pitkäikäisyys ei ole ollut kovin yleistä. Saamme olla sukunimes-tämme ylpeitä. Lapsena olin huolissani siitä, etten voisi mennä naimisiin, kun pitäisi samalla muuttaa sukunimeä. En tajunnut, että olisihan noita Leinosiakin riittänyt.

Uusia kirjoja Oulujoesta ja Muhoksen kunnasta

OULUJOEN VESISTÖ ON JÄTTÄNYT LÄHTEMÄTTÖMÄN JÄLJEN LEINOSTEN SIELUNMAISEMAAN. NÄIDEN SEUTUJEN HISTORIASTA JA NYKYPÄIVÄSTÄ ON ILMESTYNYT KAKSI KIIINNOSTAVAA TEOSTA.

► *Pekka Jurvelin: Vaiettu joki. Julkaisija Oulujoen reitti ry. 207 s.*

Kirjaan sisältyy kuvia Nuojuasta ja Oulujoen reitistä, jonka lastenlääkäri Pekka Jurvelin matkasi veneellä alkukesästä 1998. Hän souti Kuhmon Vartiusjärveltä Oulujärvelle ja sieltä Ouluun, merelle asti. Voimia vaatinut ponnistelu on tuottanut kaunokirjallisen tietoteoksen. Vaiettu joki kertoo, mikä laittoi miehen soutamaan 370 kilometriä tuulta ja sadetta uhmaten ja mitä hän mielti vesistön pitkästä ja kuohuvasta historiasta matkallaan.

► *Matti Lackman, Antero Tervonen, Jouko Vahtola ja Mauno Hiltunen: Muhoksen kunnan historia 1865–1995. Julkaisija Muhoksen kunta. 631 sivua. Kirjaa voi tilata Muhoksen kunnantöimistosta postiennakolla hintaan 50 € + postikulut.*

Hyvään paikallishistorian tapaan teoksessa on paljon henkilöitä, paikkoja ja tapahtumia. Siinä kuvataan monipuolisesti pitkän linjan muutoksia liikenteessä, elinkeinoissa, koulutuksessa. Teos antaa hyvää taustaa sukuhistorioiden selvittämiseksi.

MH

Tässä teokseen sisältyvässä kuvassa on Leinosten sukuseuran kunniapuheenjohtaja Juuso Häikiö (s. 1917) vasemmalla perheensä kanssa Muhoksen Yliskylän Puirovan talossa kesällä 1925. Hänestä oikealle lapset livari (1918–1989), Elsa (Hemmilä 1921), Kaarle (1923) ja Paavo (1924–1925). Isäntä livari Häikiö (1881–1932) ja emäntä Henni (os. Heikkinen 1889–1989). Takana talon työväkeen kuuluvat Matti Rautio ja Anna Leinonen.

Leinosia otsikoissa

Vuoden isovanhempi Pekka Leinonen

Eläkkeellä oleva opettaja Pekka Leinonen Helsingin Lautsaaresta on valittu Vuoden isovanhemmaksi. Valinnan takana on Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto, jonka aloitteesta lokakuun 3. lauantai on isovanhempien päivä. Helsingin Sanomat julkaisi hänestä 19.10.2003 Helena Kinnusen laatiman haastattelun. Pekka Leinosesta oli artikkeli Leinosten sukulehdessä 2/1999, kun hänet valittiin Vuoden Opettajaksi. "Isovanhemman ei pidä olla opettaja, vaikka minä olenkin, vaan ymmärtäjä, toivon mukaan viisas aikuinen. Hänen ei pidä tunkeutua niille alueille, jotka ovat perheen ominta," Pekka Leinonen sanoo.

Pekka Leinonen on vuosi sitten perustetun Suomen isovanhemmat -yhdistyksen puheenjohtaja. Hänen mielestään historian ja hyvien tapojen siirtäminen on myös isovanhempien tärkeä tehtävä. "Toivon, että isovanhemmat eivät olisi vain pelkkä juhlakalusto, joka otetaan esiin suurina juhlapäivinä, vaan arkinen käyttökäyttö, jota hyödynnetään muulloinkin kuin silloin, kun hätä on suurin."

Lähetätkää toimitukselle lehtileikkeitä ja uutisia Leinosista! Toimituksen osoite on sivulla 2.

Alaselkätohtori Ville Leinonen

Lääketieteen lisensiaatti Ville Leinonen väitteli marraskuussa 2003 Kuopion yliopistossa tutkimuksella *Liikekontrolli alaselkäongelmissa*. Helsingin Sanomien toimittaja Timo Siukosen tekemässä haastattelussa Leinonen ehdotti muutoksia pitkittyneestä, yli kolme kuukautta kestäneestä selkävivusta kärsivien kuntoutukseen. Hänen mielestään olisi syytä siirtää selkälihasten voimistamisesta kohti lihasten ja hermoraatojen yhteistoimintaa ja tasapainoa kehittäviä taito-ohjelmia. – Jatkuva liike on paras suojautumiskeino selkäsairauksia vastaan, neuvoo 25-vuotias tohtori terveitä.

Leinosen tutkimuksessa oli kolme vertailuryhmää: 20 vialleyn pullistumisesta ja 26 lannerangan ahtaumasta kärsivää potilasta sekä vertailuryhmänä 35 tervettä ihmistä. – Kipu on periaatteessa hyvä asia, koska se kuuluu ihmisen suojelumekanismiin. Äkillinen kipu on kuitenkin syytä hoitaa pois lääkkeillä. Pitkittynyt kipu nimittäin muuttaa tilanteen piinalliseksi, ja sillä on ikävät seuraukset. Ihminen menettää kykyään valvoa ja tunnistaa itseään. Hankalasta alaselkäongelmasta kärsivät potilas ei tiedä pimeässä, mihin suuntaan hänen jalkansa osoittavat, Leinonen huomasi.

Syynä on psykomotoristen kykyjen heikentyminen. Kipu sotkee tiedonkulkua keskushermostossa. Reaktionopeus hidastuu, lihasten toiminta viivästyy ja taakan hallinta vaikeutuu. Leinonen korostaa, että selkäsairauksien selvittäminen ei ole helppo asia. Kivun taustalla voi olla hiljaa kehittynyt tai äkillisesti aiheutunut syy ja sen muuttuessa pitkäaikaiseksi, syitä ja seurauksia on vaikea erottaa toisistaan. Esimerkiksi huono tasapaino voi olla riskitekijä selkävaivoille, mutta voi myös olla seurausta lannerangan ahtaumasta.

Leinonen havaitsi harjoittelun auttavan. Erityisesti tulisi kehittää kehon tasapainoa ja koordinaatiokykyä. "Toistoja toistojen perään!"

Kuopiossa asuva Ville Leinonen on syntynyt Liperissä 9.12.1977 ja on aviossa Leena Leinosen (os. Hirvonen) kanssa. Isä on Simo Leinonen (s. 1942 Kesälahdella) ja äiti Marja Leinonen (os. Kaukinen), kaksi vanhempaa sisarusta Antti (s. 1967) ja Anna (s. 1970). Sukujuuret ovat Kiteellä, isoisä oli Tauno Leinonen (s. 1901, k. 1978) ja isoäiti Anna (s. 1911, k. 1979), heidän 10 lapsestaan Simo on noin puolessa välissä pesuetta.

Juankosken kamreeri väitteli tohtoriksi

Leinonen etsii hyvinvoinnin vaihtoehtoisia malleja

KV 21.10.03

Juankosken kaupungin kamreeri Veli Leinonen väitteli tohtoriksi Vaasan yliopiston kauppatieteiden tutkimuskeskuksessa elinkeino- ja yhteiskuntatieteiden alalla.

JUHA DRUFVA, kuva ja teksti

vaikuttaa ihmiskuntaa ja yhteiskuntaa.

Vaihtoehtoisia malleja
Leinonen on tullut tunnetuksi kolumnistaan, jossa hän on kirjoittanut muun muassa "Kukaan ei ole täysin vapaa" -nimisestä kirjasta. Hän on myös kirjoittanut useita artikkeleita ja opinnäytteitä.

Harmaalle taloudelle
Vaihtoehtoisia malleja... Leinonen on tullut tunnetuksi kolumnistaan, jossa hän on kirjoittanut muun muassa "Kukaan ei ole täysin vapaa" -nimisestä kirjasta. Hän on myös kirjoittanut useita artikkeleita ja opinnäytteitä.

Hyvinvointitohtori Veli Leinonen

Säräisniemellä 1945 syntynyt ja Kajaanin lyseosta 1964 ylioppilaaksi tullut Veli Leinonen on tehnyt pitkän työuran ohjelmoijana, Kunnallistieto Oy:n osastopäällikkönä ja vuodesta 1990 lähtien Juankosken kaupungin elinkeinoasiamiehenä, kamreerina ja atk-vastaavana. Hän väitteli kesäkuussa 2003 tohtoriksi Vaasan yliopistossa kauppatieteessä teoksella Hyvinvoinnin kokonaisvaltainen malli.

Nykyinen tuottomyyskorvausjärjestelmä on paikalleen elättämistä. Se ei sido ihmisiä yhteiskunnalliseen toimintaan. Harmaalle taloudelle on löydettävä vaihtoehtoinen, yhteiskunnalliseen toimintaan ja yleiseen hyvinvointiin tähtäävä malli, joka ei eristä yksilöitä työttömyyden vuoksi ulos yhteiskunnasta, tohtori Leinonen sanoo Kansan Uutisten toimittajalle Juha Drufvalle.

Lähtökohtana tutkimukselle oli useimmissa Suomen kunnissa koettu kipeä tilanne, kun tulot ja väki vähenevät, mutta kuntien menot eivät.

Kappalainen Jari Leinonen siunaa koulunsa aloittavia

Monissa Suomen seurakunnissa on vanhempien aloitteesta ryhdytty järjestämään tilaisuuksia, joissa koulunsa aloittavat ekaluokkalaiset siunataan. Näitä tilaisuuksia järjestetään maassa useita satoja. Uusi perinne syntyi kotien kautta myös Malmin jättiseurakunnassa. Ensiluokkalaiset kutsutaan mukaan henkilökohtaisella kirjeellä. Vanhemmat ja muut aikuiset lähtevät koululaisten mukaan tilaisuuteen.

Erityisesti toivotaan varjelusta liikenteen vaaroihin. Muita huolenaiheita ovat olleet, miten lapsi jaksaa koulussa, miten pärjää yksin iltpäivällä, pyyhkiö joku vessassa. Helsingin Sanomat haastatteli elokuussa Taivallahden seurakunnan kappalaista Jari Leinosta.

Esimerkiksi keskustan liikenne on hankala, lapsille toivottiin siunausta koulutielle, kertoo Taivallahden kappalainen.

TANSSIJA-KOREOGRAFI SUSANNA LEINONEN KANSALLISBALETISSA

KUVA: HEIKKI TUULI

Susanna Leinonen (s.1972) vieraili Suomen Kansallisbaletin koreografina ensimmäistä kertaa syksyllä 2003. Hänen teoksensa *Suo tihkua vihreä tammi* on teos neljälle tanssijalle. Mystisessä maailmassa liikkuvan, oudon karun teoksen koreografiassa sulautuvat klassisen baletin linjakkuus ja vaativa tekniikka kauniiseen ja soljuvaan nykytanssiin. "Liikekieli kumpuaa kehon vahvuuden ja haavoittuvuuden ristiriidasta. Uskon, että se luo koreografiaan herkkää mystiikkaa", Leinonen kuvailee tunnelmaa toimittaja Anni Valtoselle.

Vuonna 2000 Suomessa pidetyssä kansainvälisessä koreografiakatselmuksessa Leinosen surrealistinen ja aistillinen *Ei kukaan, vain ystäväsi* herätti suurta kiinnostusta ja aukaisi ovet maailmalle. Läpimurtoa seuraavana vuonna Leinonen palkittiin Suomen suurimman kulttuurikeskuksen, Helsingin Kaapelitehtaan Kaapeli-palkinnolla.

Taiteen tekijöillä on yllättäviä tärkeitä paikkoja. Helsingin Sanomat kertoi heinäkuussa Leinosesta, joka käy piknikillä Helsingin Katajanokan mattolaiturilla, aivan ulkoasiainministeriön päärakennuksen liepeiltä. Leinonen on pakannut miehensä, oopperalaulaja Juha Hostikan kanssa piknik-korin ja kipaissut nautiskelemaan aamiaista meren rannalla. Sitä paitsi Leinonen tunnustaa inhoavansa mattopyykinä. "Kotonani ei edes ole mattoja, joita pestä. Pienessä yksioössämme on vähän tilaa, eikä kauniita puulattioita kannata peittää."

Leinonen on työskennellyt Arnolfinin taidekeskuksessa Englannin Bristolissa, yhtenä suomalais-brittiläiseen vaihto-ohjelmaan valituista taiteilijoista. Poikitaiteellisuuteen kannustava Arnolfini antoi tanssija-koreografille mahdollisuuden kokeilla jotain uutta. Syntyi sooloteos, joka pohti kylpemistä. Vaihto-ohjelman "work in progress" -periaatteella työstetty minimalistista liikettä sisältävä *Kylpy* saa ensi-iltansa vuonna 2006.

JUANKOSKEN KAMREERI VÄITTELI TOHTORIKSI / KU 21.10.2003

Shakin peluu on Sepon lyömätön harrastus.

Seppo Räisänen – pitkäaikainen Leinosten sukulehden toimittaja

Mistä päin sukusi on kotoisin?

Vanha ukko Räisänen eli poronkoipikenkien tekijänä Oulujokivarressa ja oli tehnyt jopa Venäjän tsaarin hoviin nutukkaita. Hänen isänsä oli lähtenyt siirtolaiseksi länteen uuden vaimonsa kanssa ja vanha ukko oli lapsena pudotettu muuttokärryistä maantielle kehotuksella ”mene itään tai länteen” ja tämä käärmeytti hänen mielensä niin, että kun hän sai kerran kirjeen Amerikasta, työnsi hän sen hellanpesään avaamattomana sanoen, että hänellä ei ole sukua.

Niinpä minäkään en tunne isän puoleisia sukulaisia juuri ollenkaan. Isäni sisko Aune sanoi kerran, että lapsena hän on syönyt poron karvoja enemmän kuin kukaan muu ja kai-pa isäni Ferdinand (Nantte) sai niistä osansa ja myös tulevan ammattinsa ensin jalkinetyöntekijänä ja sitten suutarinliikkeen pitäjänä Helsingissä. Isäni kuoli talvisodan kynnyksellä vuonna 1939. Äitini jatkoi vaikeuksista huolimatta lähes kuolemaansa asti isäni Porvoonkadulla sijainnutta yritystä. Hän oli isältäni oppinut täydellisesti kenkien korjaamisen taidon. Ympäristön mielipiteitten vuoksi hänen oli kuitenkin pidettävä palkattua työntekijää yrityksessään.

Äitini Hilja syntyi Oulujoen varrella sijaitsevassa Isterin talossa, johon mummuni Valborg (Vappu) oli muuttanut karjanhoitajaksi Oulujärven Mieslahden Tiittolan talosta noin yhdeksän kuukautta ennen äitini syntymää.

Miten pitkälle tunnet omia sukujuuriasi?

Maa ja omistus kiinteyttävät sukulaisuussuhteita. Leivän puute, elämän halu ja niistä aiheutuneet muutot eriyttävät ja vieraannuttavat ihmistä suvustaan. Räisästen osalta isoisäni suvunvastaisuus ja isäni muutto Oulusta, Tampereen kautta Helsinkiin katkaisivat yhteydet. Äitini asema aviottomana lapsena karkotti hänet myös nuorena tyttönä Helsinkiin. Mieslahden Tiittolan talo oli menetetty juovuspäissä tehdyn takauksen johdosta ja sen suojassa kasvaneet lapset joutu-neet hajautumaan maailmalle.

Helsinki elinmahdollisuuksillaan houkutteli ”orvot” luokseen ja luonnollisesti he turvautuivat toisiinsa tukea saadakseen ja helpottaakseen elämäänsä. Isoäitini Vappu muutti hoitamaan minua. Lähisukulaisistani Hilda perusti oman liikkeen Eerikinkadulle ja otti nuoremman siskonsa Annin hoitamaan talouttaan, Kalle muutti hoitamaan vuokraamaansa maatilaa Vantaan Hämeenkylässä ja Sauli haavoituttuaan sodassa ryhtyi tekemään harjoja Pengerkadulla sijaitsevassa invalidien työpajassa ja otti luokseen äitinsä Mantan. Vierailimme toistemme luona ja lapset oppivat tuntemaan toisensa ja tutustuin tulevaan vaimooni Eila Leinoseen.

Äitini osti tontin Espoon Jupperista, Hilda ja Sauli seurasivat hänen esimerkkiään. Niinpä nyt Jupperissa asuu parikymmentä Leinos-sukuista ihmistä. Eipä ole ihme, että samaistuin täysin Leinosten sukuun. Eli sukuni vanhin tiedossa oleva esi-isä 1500 syntynyt Pekka Leinonen Juvan Vuorenmaalta, josta Oulujärven Melalahden Leinoset polveutuvat. Ennen Mieslahden Tiittolaan siirtymistä löytyy suvun asuinpaikkoina mm Leinola 12, Ahola 14, ja Leinola 13 -nimisiä taloja.

Elämäntyön vaiheita

Syntymäpaikkani on Helsingin maalaiskunnan Tapanilan kylässä Malmin lentokentän pitkän kiitoradan luoteispuolella sijainneilla Helluntaipalstoilla, josta vanhempani ostivat noin 650 m² suuruisen tontin ja rakensivat vähitellen huoneen ja keittiön käsittävän asuinrakennuksen. Helluntaipalstat sijaitsivat Fallkullan kartanon pohjoispuolella aavalla pelolla, josta lähimpään metsään Tattarisuolle oli matkaa noin kilometri. Niinpä, kun ihmiset kysyivät, että missä sinä asut sanottiin yleensä, että Pellolla ruotsalaisen kansakoulun takana ja kaikki yleensä tiesivät paikan.

Vanhempieni muuttaessa alueella oli se vielä täysin kehittymätön ja voinpa kehua, että isäni on antanut kahdelle Helsingin kadulle nimen – nimittäin Sointutielle ja Kaikutielle.

Vähitellen Pellolle muodostui 18 taloa käsittävä yhteisö. Asukkaat olivat putkimiehiä, rakennusmiehiä, käsityöläisiä ja muita sekalaisia töitä tekeviä ihmisiä, ahkeria ja kovia ryyppäämään. Sotien aikana kasvatettiin pienillä tonteilla jokaissa mahdollisessa paikassa vihanneksia ja perunaa sekä pidettiin kanoja, kaneja, sikoja, vuohia ja olipa eräällä perheellä lehmäkin, jota ruokittiin tienvarsiotista tehdyillä heinillä. Ääriyhteisöläisyys oli heidän ajattelutapansa ja äitiäni, joka oli liikkeenharjoittaja ja sosiaalidemokraatti, pidettiin hieman halveksittavana porvarina.

Tässä ilmapiirissä kehittyivät ajatukseni yhteiskunnasta ja lähimmäisistäni. Äitini halusi ehdottomasti kouluttaa minua ja niinpä luin itseni vähitellen ylioppilaaksi. Oppiminen on aina ollut minulle helppoa. Ainoa vaikeus opiskelussa oli, että olin laiskahko. Ylioppilaaksi tultuani keskeytin lykkäykseksi ja suoritin asepalvelukseni Lahden Hennalassa, Parolan Panssarikoulussa ja Haminan RUK:ssa eli lähinnä olen ratsumies, polkupyöräjäkärki, panssarivaunujen suojamies ja toissijaisesti eskadroonan adjutantti.

Sotilasarvoni on edelleen vänrikki, koska puolustusvoimat eivät ole halunneet kutsua minua kertausharjoituksiin.

Armeijasta vapautuessani solmin Eila Leinosen kanssa avioliiton. Meillä ei ollut asuntoa ja minulla ei ollut ammattiaakaan. Eila työskenteli konttoristina yhteisössä, joka teki naisten kappoja. Hain vain työtä, mutta pian huomasin, että sitä oli vaikea saada. Ylioppilas ei kelvannut mihinkään. Oli pakko suorittaa joku ammattiin johtava tutkinto.

Olin ajatellut alun perin jatkaa opiskelua kauppaopiston koulussa. Tuolloin kauppaopistoon pääsi, kun oli koossa tietty pistemäärä, jonka sai ylioppilastodistuksen perusteella. Minulta puuttui kolme pistettä. Armeijasta sai yhden pisteen ja reserviupseerikoulusta kaksi. Kun vapauduin armeijasta oli kauppaopiston pääsysteemäärää korotettu yhdellä. Kauppaopiston merkonomikoulutus antoi pisteen. Kävin Helsingin kauppiaitten kauppaopiston yo-merkonomikursin. Kauppaopiston sisäänpääsysteimeitä korotettiin jälleen yhdellä.

Olin ovien ulkopuolella, mutta nyt minulla oli ammatti. Tiedättehän että merkonomit tunkevat joka paikkaan ja syövät ekonomien ja juristien leivän. Kauppaopistossa olin huomannut, että ne opiskelijat, jotka osasivat kieliä ja ne, jotka halusivat toimia kirjanpitäjinä, vietiin suoraan pulpetin takaa töihin. Koska en ollut kiinnostunut kielistä, päätin ryhtyä tekemään kirjanpitoja.

Kirjanpito sinällään on hyvin yksinkertaista tehtävää, vastaan se kuin kaksilukujärjestelmää matematiikassa eli –

kuten sanotaan – debet on oven puoli ja kredit ikkunan puoli ja kaiken lisäksi molemmat puolet ovat yhtä suuria. Kuitenkin itsenäiseen tilityöskentelyyn kuuluu olennaisena osana verotuksen käytännön tunteminen ja tämän tietoisuuden omaksuminen vaatii pitkän käytännön kokemuksen ja työskentelyn kentällä.

Aloitin tutustumisen tähän puoleen tekemällä ihmisille veroilmoituksia. Laitoin ilmoituksen lehteen: veroilmoitusta laaditaan ja puhelinnumero. Eila päivysti puhelinta ja minä kiersin Helsingin lähiympäristöä täyttämässä kaavakkeita. Kun yhdestä paikasta vapauduin, soitin Eilalle, että mikä on seuraava osoite. Tässä touhussa kokemus kasvoi, koska yleensä verotusapua tarvitsevilla oli jokin ongelma ratkaistavana ja milloinkaan ei etukäteen tiennyt mikä se oli. Puuha oli antoisaa, mutta vaikeutena oli ne lukemattomat kupilliset kahvia, joita joutui toimen ohella juomaan.

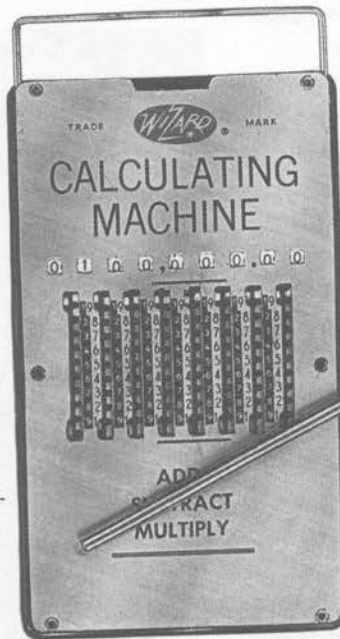
Niinpä muutamassa vuodessa lopetin kiertämisen ja keskityin palvelemaan vain vakituista asiakaspiiriä. Samoin ensimmäisinä työskentelyvuosina kiersin tekemässä kirjanpitoja asiakkaitten tiloissa. Tuolloin kirjaukset tehtiin käsin ns. amerikkalaisen- eli sarakejärjestelmän kirjoihin. Tosin oli myös käytössä ns. Taylorin eli läpikirjoitusmenetelmä, jossa kalkkerialueen avulla saatiin tehtyä samanaikaisesti päiväkirja ja pääkirja. Laskukoneet olivat tuolloin yleensä käsikäyttöisiä, kookkaita ja alkeellisia.

Esimerkkinä voin mainita, että Viipurista lähtöisin olevan siirtomaatavaroiden maahantuontia, tukku- ja vähittäiskauppaa Helsingin Mannerheimintien varrella harjoittavan Hugo Rehelin koko laskentatoimi hoidettiin yhdellä käsikäyttöisellä koneella, jossa oli vain yhteenlaskutoiminto. Tosin hinnoittelua varten hänellä oli kerto- ja jakolaskukone ns. snurra, joka olikin erinomaisen näppärä näihin tarkoituksiin.

Asiakaskäyntejä varten hankin pienen noin kämmenen kokoisen vetosangalla toimivan koneen voisi sanoa uniikkikappaleen, koska toista samanlaista ei ole tullut vastaan. Vähän myöhemmin Rolac alkoi myydä sähkökäyttöistä muovista ja nailonista tehtyä erittäin kevyttä ja salkkuun mahtuvaa laskukonetta, joka oli niin nopea, että sitä ei pystynyt lyömään ”tukkoon” laskemalla.

Koneella oli erittäin hyvä takuukin. Kerran koiramme Amos, isokokoinen rottweiler, sotkeutui laitteen sähköjohtoon ja tempaisi vehkeen lattialle seurauksella, että kuori halkesi, toiminta katkesi ja epämääräinen helinä kuului ravistellessa vempelen sisuksista. Vein laskimen korjattavaksi ja koskaan ei tullut laskua korjauksesta, koska takuu oli ”ikuinen”. Ei ole enää tällaisia.

Toinen kone, joka oli aivan käänteentekevä uralleeni oli Addo 5000 -merkinen kortituskone. Tällä laitteella hoidettiin aikanaan mm. Keskon koko asiakasreskontra. Keskona

oli toimipisteessään Katajanokalla tätä tarkoitusta varten iso sali, jossa viitisenkymmentä naista hoiti kirjauksia. Siellä käydessä koneitten aiheuttama melu oli suorastaan huumaa-va. Kun Kesko siirtyi tietokonekantaan ja koneet hylättiin, oli koko Keskon laskutus monta kuukautta myöhässä.

Addolla pystyi tekemään pääkirjan lisäksi koneellisesti myös päiväkirja ns. lakanalle, joka oli A 3:n kokoinen valkea paperiarkki ja lisäksi kassakladin. Addolla pystyi tekemään kirjanpitoja noin kolme kertaa nopeammin kuin käsin ja näin ollen se antoi erinomaisen kilpailuvaltin. Markkinoille tuli tuolloin ennen varsinaista tietokonekautta kirjanpidon tekoon tarkoitettuja konehivriöitä, joilla saattoi olla kymmenkuntakin "muistia". Yhteistä niille oli kova hinta ja rikkoutumisalttius.

Addo 5000 puolestaan kestää kaiken. Kun pankit siirtyivät tietokonekantaan, he siirsivät addonsa varastoihin käytettäväksi mahdollisissa poikkeustilanteissa. Ostin tuolloin noita koneita kolme kappaletta ja näistä koneista yksi on romutettu, yksi varastoitu varaosiksi ja yksi on edelleen jokapäiväisessä käytössä, tosin vain laskukoneena ja tiliöintiin, koska jos sitä käyttäisi kirjaukseen asiakkaat kokisivat, että heidän asioitaan hoidetaan muinaisaikaisesti.

Kiinteistöalalle

Kirjanpitojen teon yhteydessä olin tutustunut Eilan silloiseen työnantajaan Kappatehdas Drisin Oy:n johtajaan Aron Livsoniin, "Muumilaakson" Dennis Livsonin isään, joka oli rakennuttanut Helsingin Arabiaan kolme teollisuustaloa. Hänen täyttäessään 50 vuotta kiitolliset taloyhtiöt hankkivat hänelle kiinteistöneuvoksen arvonimen ja tämä mahdollisti hänelle kiinteistövälittäjän luvan saannin. Hän tarvitsi toimintaansa varten avustavan henkilön ja pyysi minua ja suosituin. Niinpä perustimme 1.5.1966 avoimen yhtiön nimeltään Kiinteistötoimisto A. Livson ja K:ni ja ryhdyimme harjoittamaan kiinteistövälitystoimintaa.

Vastasin ja hoidin koko toimiston ja alaan liittyvän paperityön ja paljon muutakin kuten kohteitten tietojen hankinnan, kauppakirjat ja osittain myyntityönkin. Lisäksi pidin kirjanpitoalan asiakaskantani sen 16 vuoden ajan, jonka toimin välitystehtävissä. Eilan värväsimme heti alkuun myyntihenkilöksemme. Hänen lisäksi meillä oli yksi-kaksi myyntimestä palkattuna provisioperusteisesti.

Aloittaessani välitystehtävissä en tiennyt alasta yhtään mitään. Muistan aina kuinka hermostunut olin tehdessäni ensimmäistä kiinteistökauppaa lohjalaisen sikatilan myyntiä. Onneksi kaupanvahvistaja tuli tapahtumaan suoraan kesämökiltään ja oli unohtanut silmälasinsa pois matkasta, joten hän ei nähnyt lukea juuri ollenkaan. Tuon kaupan yhteydessä opin myös paljon sian kasvatuksesta ja yleensä sikataloudesta.

Koko välitysalalla oli tuolloin erittäin huono maine, joka oli saanut juurensa 1800 luvun maalaisten petkuttamisesta

metsä- ja tilakaupoissa. Kiinteistövälitysalalle ei saanut esimerkiksi vastuuvakuutuksia ollenkaan. Toimintamme lähtökohdaksi otimmekin heti alussa, että kohteesta piti hankkia luotettavat perustiedot ja asiakasta kohtaan piti olla rehellinen ja kaikkea kaunistelua tuli välttää. Emmekä antaneet myöskään tietoa, joka ei ollut tarkennettavissa eri lähteistä.

Alan toimintaa tehostaaksemme Livson hankki Englannista kiinteistövälitysalan yhteistoiminnan ns. "listing" säännösten, jonka eräs rouva käänsi meille suomeksi ja minä käänsin sen lakitekstiksi; olinhan elämäni eräässä vaiheessa erehtynyt Helsingin yliopistoon opiskelemaan hallinto-oppia ja suorittanut siellä mm. kaupallisen ja kameraalisen kirjanpidon, kansantaloustieteen, tilastotieteen lisäksi lainopilliset peruskurssit ja kansainvälisen oikeuden oppimäärän.

Seppo ja Eila Räisänen ilmaisella lahjamatkalla Sally Albatrossilla. "Siitä tuli kallein ilmainen reissu, jonka olemme tehneet," kertoo Seppo.

Yliopisto-opiskeluni jäivät kesken, kun hallinto-opillinen tiedekunta lopetettiin ja olin hakenut keskeytystä opiskeluun taloni rakentamista varten, mikä puuha oli hidasta, koska rahanpuutteen vuoksi rakensin Espoon Jupperin omakotitaloamme itse. Vierasta työvoimaa käytettiin vain sokkelilaudoitukseen rungon pystyttämiseen, vesijohdon ja viemärin asentamiseen ja hormien muuraamiseen, joka puuha jäi urakoitsijalta sikäli kesken, että palomuurien loppurappauksen tein itse. Sähkötyöt tekivät Leppävaaran ammattikoululaiset erinomaisen hyvin. Sähköjä varten otimme Eilan kanssa ensimmäisen lainamme, kun kyllästyimme elämään paloöljyllä toimivien Tilley lampujen valossa.

Listing säännöstö esitettiin Suomen Kiinteistöväälittäjien Liitolle ja näin perustettiin Suomeen Listing Yhdistys toimimaan alan kaupallisena yhteistoimintaelimenä. Yhdistykseen liittyi parikymmentä itsenäistä toimistoa Helsingistä, Jyväskylästä, Tampereelta ja Turusta. Yhdistys toimii edelleen tänä päivänäkin alalla ja kiinteistöväälitysalalla on vastuuvakuutus pakollinen.

Kiinteistöväälitystoimistomme oli pitkään ainoa teollisuuden tarpeita palveleva ja ymmärtävä alan yritys. Liityimme mm. Teollisuuden Keskusliittoon. Tutkimme yrittäjille sopivia erilaisia sijoittumismahdollisuuksia, alueiden ja teollisuustonttien sopivuuksia heidän tarkoituksiin, huoneistojen soveltuvuutta tiettyihin toimintoihin ja arvioimme ja välitimme myös liikeyrityksiä, missä toiminnassa taseenlukutaitoni oli suureksi hyödyksi. Pyrimme mieluummin kehittämään laajempia kokonaisuuksia, mistä mm. on esimerkkinä Espoon Juhaniilan noin 150 asunnon rivitaloalue, jolle saimme hankittua rakennusoikeutta, vaikka kansanhihtolatu kulki sen kautta.

Helsingin Kruununhaasta Mariankatu 26:sta ostamamme kerrostalo, jonka muutimme asunto-osakeyhtiöksi ja myimme edelleen huoneistoiksi, johdatti meidät toimimaan isännöitsijätehtävissä. Näitä töitä teen vieläkin muutamassa taloyhtiössä.

Kirjanpito toimisto

Erottuaani kiinteistötoimistosta jatkoin kirjanpito toimiston pitoa. Vanhempi tyttäreni Tarja oli hakeutunut ulkomaan reskontran hoitajaksi Kaukomarkkinat-nimiseen yhtiöön. Kerran yhteisellä matkalla Tukholmaan istuimme yöllä ruotsinlaivan kerroksesta toiseen johtavalla portaalla ja siinä ihmisten hyppiessä ohitsemme ja osin ylitemmekin, päätimme perustaa yhteisen yhtiön hoitamaan kirjanpitoja ja niin perustimme Tili- ja Isännöitsijätoimisto Räisänen & Gustafsson Oy:n.

Perustaessamme toimiston päätimme, että emme ilmoittele, emme tilaa lehtiä emmekä lahjoittele rahaa eri kerääjille. Melkein olemme tämän päätöksemme pitäneet: Medi-heli saa kauttamme ilmoituksen vuosittain ja minä olen antanut yhden ilmoituksen kylämme omakotiyhdistyksen

lehteen. Olemme pitäneet toimintamme pienimuotoisena. Tarja kysyi kerran, että mitä sitten teemme, jos työ loppuu. Sanoin, että lähdemme lomalle. Tämän takia emme ole koskaan lomaa pitäneet.

Joskus olen miettinyt, että onkohan yrittäjäys kenties sukua haaramme Leinosten geeneissä. Molemmat tyttäreni ovat yrittäjiä. Nuorempi lapseni Maret on Eilan kanssa Hirven-salmella Puulan Yrtti ja Marjaherkut Oy:n osakkaana, Tarjalla ja hänen puolisoillaan Lasse Gustafssonilla on erikseen rakennusliike. Eilan isä Kalle omisti puolisoineen Janakalassa rintamamiestilan. Hänen veljensä Sauli oli sotainvalidina itsenäinen harjantekijä. Eräs hänen lapsistaan pitää muovialan suunnittelutoimistoa. Sisko Hilda piti Helsingissä Kori ja Harja -nimistä yritystä ja oli sitä ennen torikauppias. Hänen neljästä lapsestaan kaksi on toiminut itsenäisenä. Äitini Hilja piti suutarinliikettä yllä sitkeästi isäni kuoleman jälkeenkin ja itsekin en näytä osaavan luopua yrittämisestä ainakaan niin kauan kuin aivot jotenkin tuntuvat toimivan.

Miten minusta tuli toimittaja?

Aikanaan lukiossa ollessani tein muutamia elämäni vaikuttavia päätöksiä. Totesin, että tässä yhteisössä pärjää, kun ei ole huonompi kuin muut ja minähän en ole sitä, jollen itse aiheuta. Lopetin "luntauamisen" ja opiskelin tarvittavan tiedon.

Samalla päätin olla myös luistamatta suomen kielen tunneilla. Opettelin välimerkkisäännöstön ja päätin kirjoittaa aineen aina mielestäni vaikeimmasta aiheesta, katsoakseni pystynkö siihen. Tämä johti tulokseen, että olin kahden lukukauden kuluttua siirtynyt viitosen "historiallisten" aiheiden käyttäjästä luokan kolmen parhaan kirjoittajan joukkoon. Muutos ei ollut helppo. Kirjoittaminen vaatii mielikuvitusta, henkistä uskallusta sekä lisäksi sitkeää työtä. Myöhemmin opiskelutoverini ihmettelivät; eikö sinusta tullutkaan kirjailijaa, ajattelemta ollenkaan, että melkein aina istuin aine-tunnilla vielä kirjoittamassa, kun he olivat lähteneet.

Kirjoittaminen tuli kuitenkin tutuksi. Kotikyläni Jupperin omakotiyhdistyksen puheenjohtajalle ehdotin, että ryhdytään tekemään yhdistykselle omaa lehteä ja näin syntyi tiedotuslehti, jonka nykyinen nimi on JOY. Lehti on tällä hetkellä noin 25 vuoden ikäinen. Lehden eräänä ideoijana oli minulla velvoite kirjoittaa jatkuvasti lehteen ja sen tehtävän olen uskollisesti täyttänyt. Mainittakoon, että lehden ensimmäinen päätoimittaja noin 10 vuoden ajan oli serkkuni Pertti Leinonen ja hänen lopetettuaan ryhtyi päätoimittajaksi toisen Leinosten puoleisen serkkuni Anjan puoliso Juhani Tarvas, joka on sukua kirjailija Mika Waltarille.

Eila ja minä olemme koko ikämme täydentäneet toisiamme sopivasti. Eila on esiintymiskykyinen julkisuuden henkilö ja minä mielelläni toimin taustavoimana. Eila hankkiutui mm. Espoon Omakotiyhdistysten Keskusjärjestö ry:n

puheenjohtajaksi. Yhdistys julkaisi osittain rahoitusmielessä omaa lehteä EOK:n Sanomat, joka noin 14 000 kappaleen peittojakeluna ilmestyi Espoossa. Eila joutui päätoimittajaksi tähän lehteen ja sen henkiseen taustaan jouduin itsekin syventymään.

Olin aikaisemminkin paneutunut lehden teon taustoihin hoitamalla nuorisokirjailija Selim Tapolan omistaman Kustannusliike Liikejulkaisut Oy:n eräitä asioita. Eipä siis ihme, että ehdotimme Leinosten Sukuseuran hallinnolle – lähinnä kirkkoherra Tapiolle – lehteä, joka antaisi enemmän kuin pelkät jäsenkirjeet eikä tulisi juuri kalliimmaksikaan. Lisäksi oma lehti lisää yhtenäisyyden tunnetta eri puolilla Suomea asuville jäsenille.

Sukulehden toimittajan uran mieleen painuvia asioita lehden toimituksessa

Lehteä yritin aina toimittaa englantilaisen morsiuspuvun ohjeen mukaisesti: ”jotain uutta, jotain vanhaa, jotain lainattua

ja jotain varastettua”. Lehden piti olla valtakunnallinen ja sen sisällön tuli suuntautua koko suvun piiriin.

Eniten minua hämmästytti lehden teossa se, kuinka tärkeänä eri kirjoittajat pitivät asioitaan. Kerran sijoitin artikkelin puhtaaksikirjoitusvaiheessa heinäladon väärälle ulkoniitylle ja virheestä nousi ankara polemiikki. Samoin kävi, kun kerran nuorensin erään kirjoittajan esi-isää unohtamalla yhden ”isä” sanan pois. Kumpikaan kirjoittaja ei ole enää antanut uutta artikkelia näiden virheiden jälkeen lehteen.

Kiitosta tuli yleensä vähän. Mieleeni on kuitenkin jäänyt erään rouvan ohimennen sanottu lause keskustelun yhteydessä: ”En ole lukenut mistään yhtä hyvää artikkelia pettuleivästä kuin sukulehdessä oli”.

Terveisiä sukuseuran toimintaan tulevaisuudessa

Sanoisin, että ”seuratkaa perinnettä”.

HAASTATTELU MH

Seppo Räisänen (s. 15.6.1930)

Seppo Räisänen ja hänen vaimonsa Eila Annikki Räisänen os. Leinonen ovat sukua siten, että Sepon äidin Hilja Katariina Leinosen äiti Valpuri Leinonen ja Eilan isän Kalle Leinosen isä Jaakko Leinonen olivat sisaruksia. Lapset: Tarja Anneli Gustafsson ja Aila Maret Lindholm. Koirat ovat olleet Eilan

koiria: Rottweiler Amos ja tiibetinspanieli Fabian. Kakarana perheellämme oli sekarotuinen Mopsi.

Muut harrastukset: Omakoti- ja kotiseututyö, shakki sekä peli- että hallintopuolella. Olin 14 vuotta Suomen Keskusshakkiliiton taloudenhoitaja ja edelleen Suomen Shakki -lehteä julkaisevan Suomen Shakkikustannus Oy:n hallituksen jäsen, Espoon Shakkikerhon sihteerinä toimin noin 20 vuotta. Autourheilu, lähinnä suunnistus- ja tarkkuusajot ja liikennekilpailut. Olen ollut jäsenenä Espoon Moottorikerhossa ja Espoon Urheiluautoilijoissa, jonka perustajajäseninä tavallaan Eilan kanssa olemme. Eila on ollut mm. Päijänneajoissa tuloslaskijana. Kalastus, jota opin Oulujärvellä sota-aikana. Lukeminen: nuorena romaaneja, sitten tietopuolista varsinkin tähtitiedettä ja geologiaa, nykyisin itsenäisyyden- ja lähiajan historiaa sekä Suomen esihistoriaa. Sain kerran oppikoulussa luku-kausitodistukseen historiassa nelosen. Tuolloin kouluhistoriassa minua tympyi yletön eri sotien kertominen.

Palosen Leinosia

Suku- ja paikallishistoriasta Seppo Räisänen on julkaissut yhdessä lähisukulaistensa kanssa jännittävän teoksen *Palonen. Sinisten ajatusten saari*. Muina toimittajina ovat olleet Pertti Leinonen sekä Ari ja Juhani Tarvas, jotka ovat poika ja isä, jonka puoliso on Anja Pekander os. Leinonen. Teos on toteutettu uudella kirja kerrallaan -menetelmällä eli sitä painetaan sen verran kuin on tilaajia. 222-sivuinen teos maksaa 25 euroa + postikulut ja sitä voi varmaankin tilata Seppo Räisäseltä, tilitstor-goy@co.inet.fi tai puh. 050-3534249.

Teos kertoo mainioin jutuun ja kuvin Oulujärven Mieslahden suussa olevasta Palonen-saaresta sijaitsevasta suvun yhteisesti omistamasta kesäpaikasta, sen asukkaista ja historiasta. Teoksessa on elävästi kirjoitetut pienoiselämäkerrat seuraavista Leinosista:

Anna Elisabet Leinonen 1.1.1906–31.12.1983

Lida Sofia Leinonen 6.6.1912–1943

Hilda Amanda Pekander (os. Leinonen) 16.10.1901–28.1.1976

Kaarlo Eino Leinonen 10.8.1903–7.10.1969

Sauli Johannes Leinonen 2.2.1909–18.12.1966

livari Leinonen 2.8.1915–29.7.1968

Seppo Räisänen on mukana myös asuinalueensa Espoon Jupperin omakotiyhdistyksen julkaisemassa teoksessa *Jupperi. Furiiritilasta pientaloalueeksi* (1995), jossa kerrotaan alueen rakentumisesta ja sen asukkaiden vaiheista.

Tiedonkeruukaavake suvun jäsenistä (ks. täyttöohjeet kääntöpuolella lehden takakannessa)

Leinosen sukuun tässä selvittelyssä laskemme kuuluvaksi äidin puolelta ne, joiden äiti tai äidinäiti on ollut Leinosia. Tätä tarkoitusta varten pyydän sukuhaaranne jäsenistä seuraavia tietoja (jos löytyy, niin sukuselvityskopio):

Suku- ja etunimet (kutsumanimi alleviivattuna):

Tutkinnot ja ammatti:

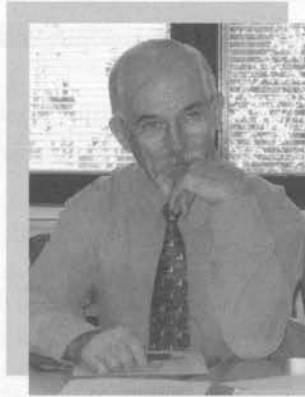
Syntymäaika ja -paikka (1960 jälkeen syntyneistä syntymäkotikunta):

Kuolinaika ja -paikka:

Vihkimisaika ja -paikka:

Puolisosta ja lapsista samat tiedot: (jatka tarvittaessa takana)

Asuinpaikka tai -paikat (maalla myös kylä ja talo)

VETOOMUS

Leinosten sukuseura on päättänyt julkaista sukukirjan Leinosista ja heidän lähisukulaisistaan. Myös sellaiset sukuhaarat kuten Hongat, Häikiöt ja Pyyköt, joiden nimet ovat vaihtuneet talonnimien mukana sisällytetään kirjaamme. Arkistoomme on kertynyt materiaalia jo noin 26 000:sta sukumme jäsenestä. Koska tiedosto on näinkin laaja sukukirjan arvioidaan sisältävän 8–10 osaa. Tämä merkitsee, että tiedot on jotenkin ryhmiteltävä. Kirjan ensimmäisen osan sisällöksi on päätetty ottaa Yrjö Juhonpoika Leinonen (s. 1688, k. 27.1.1755) ja hänen jälkeläisensä, koska heidän osaltaan tietoja oli arkistoomme kertynyt varsin runsaasti n. 6 000 nimeä. Yrjö oli isäntänä Paltamon Melalahden Aholassa n:o 14 Ison Vihan jälkeen.

Sukukirjan sukutaulut eivät kuitenkaan ole täydellisiä. Vuosien 1730–1899 osalta tiedot ovat saatavissa Oulun maakunta-arkistosta Oulun ja Lapin läänin alueelta. Vuosien 1900–1960 tiedot ovat olleet erikoisluvalla saatavissa a.o. pappilasta. Tutkimuslupa on kuitenkin erästä poikkeusta lukuunottamatta tutkijalle myönnetty. Varsinaisia ongelmia ovat kuitenkin tämän alueen ulkopuolelle muuttaneet ja 1960 jälkeiset tiedot.

Tämän vuoksi seuran hallitus vetoaa jäseniinsä ja pyytää lähettämään sukuhaaran tiedot seuran arkistoon seuraavasti:

1. Oman perheen tiedot esim. edellisen sivun tiedonkeruukaavakkeella (kaavakkeesta voi ottaa kopioita kutakin ruokakuntaa varten).
2. Kopiot seurakuntien tekemistä sukuselvityksistä tai muusta sukuumme liittyvästä materiaalista.

Sukuseuramme arkisto on Kestilän pappilassa osoitteessa:

Tapio Leinonen, Keskustie 4, 92700 Kestilä

Tietoja jo arkiston sisältämästä materiaalista antavat esim. sähköpostitse Tapio osoitteessa tapio.leinonen@evl.fi tai Tatu osoitteessa tatu@me oulu.fi.

Rauhallista Joulua ja Hyvää Uutta Vuotta toivottaen!

TATU LEINONEN

